EXTRA NIEUWSBRIEF H. MARIA PAROCHIE WALCHEREN

JAARGANG 11 AFLEVERING 321 24 december 2017

Petrus en Pauluskerk

Onze Lieve Vrouwekerk

Dishoek

Domburg

Vrouwenpolder

Zoutelande

Pastor Bernard van Lamoen overleden

Gisteren, zaterdag 23 december, overleed Bernard van Lamoen. Sinds 1 januari van dit jaar was Bernard pastoraal werker in de Sint Norbertusparochie en projectleider voor het project Seniorenpastoraat Roosendaal-Zuid.

Vanaf de start van zijn werk in Roosendaal hebben we Bernard leren kennen als een enthousiaste, kundige en aimabele pastor. Hij legde makkelijk contact, was begaan met mensen, en hij gaf ieder op een oprechte wijze waardering voor haar of zijn inzet. Hij bevorderde ontmoetingen tussen mensen, en als vanzelf voelden mensen zich bij hem op hun gemak. En ook Bernard voelde zich thuis en op zijn gemak bij ons.

Voordat Bernard in onze parochie werd aangesteld was hij werkzaam als pastoraal werker en teamleider op Walcheren en de Bevelanden. De functie in Roosendaal bracht hem een nieuwe uitdaging: het ontwikkelen van een aanbod voor senioren in Roosendaal-Zuid, naast de verzorging van algemene pastorale taken. Met zijn Brabantse achtergrond vond hij het fijn om opnieuw in Brabant te werken en te wonen. De ervaring die hij in Zeeland had opgedaan klonk door in zijn manier van werken. Hij wist mensen aan te spreken en hij stimuleerde hen om mee te doen. Eerste vruchten van zijn inzet kwamen al snel naar boven. Zijn deelname in het team en in de parochie was inspirerend en verbindend. Op een heel natuurlijke wijze bracht hij geloof en vertrouwen ter sprake.

Begin oktober moest Bernard zijn werk neerleggen. Vage klachten die hij had bleken tekenen te zijn van een ernstige aandoening. Direct werd duidelijk dat hij niet meer kon herstellen. Met een persoonlijke brief informeerde Bernard over zijn ziekte.

De openheid en het vertrouwen waarmee hij dat deed waren opmerkelijk en verbindend. Hij had en hield tot het laatst het vermogen om zegen te beleven – ook in alles dat anders liep dan was verhoopt. Hij wist dat Gods hand hem vast zou blijven houden.

Sterk ervoer hij die zegen in de ziekenzalving die bisschop Liesen hem toediende, in de kleine kring met zijn vrouw Arminda en zijn kinderen Dani en Joël. Hij was dankbaar voor alle aandacht en kaarten die hij kreeg, en hij bleef mensen die met hem contact hadden bemoedigen. Het was opmerkelijk hoe Bernard mentaal en spiritueel sterk bleef, terwijl hij zelf verzwakte. De ziekte die hij had vroeg steeds meer energie, en putte hem uit.

Bernard laat een lege plek na in de parochie. Hij is maar kort werkzaam geweest bij ons, maar de indruk die hij achter laat is groot. We weten ons dankbaar voor de wijze waarop Bernard werkzaam is geweest in onze parochie, en nemen zijn inspiratie en inzet mee in ons werken en bidden. We wensen zijn vrouw, zijn kinderen en zijn familieleden en vrienden sterkte en kracht bij het verwerken van het verlies.

Uitvaartplechtigheid

De uitvaart voor Bernard van Lamoen zal plaatsvinden in de Sint Josephkerk, op **vrijdag 29 december a.s. om 14.00 uur**. De kerk is gelegen aan de Sint Joseph-straat 4 in de wijk Burgerhout in Roosendaal.

Foto: Sint Norbertusparochie

Uitnodiging

Van harte nodigen wij u uit voor deze viering. Na de viering is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten en te condoleren.

Bron: nieuwsbrief Sint Norbertusparochie, Roosendaal

In memoriam Bernard van Lamoen

Tot ons grote leedwezen bereikte ons gisteren het bericht van het overlijden van Bernard van Lamoen. Bernard was sinds eind jaren negentig pastoraal werker in de H. Maria Parochie Walcheren en haar rechtsvoorgangers. Op 1 januari 2017 zette Bernard zijn loopbaan voort in de H. Norbertusparochie in Roosendaal.

Wij herdenken Bernard als een warm persoon met veel invoelingsvermogen naar de medemens toe. Hij zette zich met hart en ziel voor de parochie in. Daarbij had hij een luisterend oor voor iedereen. In de liturgie toonde hij een eerbiedige bewogenheid. Op parochieavonden kwam hij met een zelfgeschreven lied, dat iedereen uit volle borst kon meezingen.

Tijdens zijn loopbaan volgde Bernard de cursus ‘Kerkopbouw’. Deze opleiding stelde hem in staat teamleider te worden van het Samenwerkingsverband Boven de Schelde.

Tot tweemaal toe werd Bernard getroffen door een herseninfarct. Hij liet zich hierdoor niet ontmoedigen, maar vocht hard om weer volledig aan het arbeidsproces te kunnen deelnemen. Zijn overlijden, als gevolg van een ongeneeslijke ziekte, is des te schrijnender, omdat hij pas begin dit jaar, volledig genezen van zijn herseninfarct, aan de slag was gegaan als pastoraal werker in de H. Norbertusparochie in Roosendaal.

De brief, die Bernard in oktober aan alle parochianen van de H. Norbertus- en H. Maria Parochie Walcheren schreef, heeft het bestuur zeer geraakt. Bewonderenswaardig hoe Bernard zijn ongeneeslijke ziekte had geaccepteerd en berustte in zijn lot.

Het bestuur wenst zijn vrouw en zijn kinderen veel kracht toe om met Gods hulp dit grote verlies te dragen.

We allen zullen Bernard missen.

Namens het bestuur van de H. Maria Parochie Walcheren,

Marianne Cazemier-Kleij,

vice-voorzitter

Houdoe!

Dit Brabantse woord kwam bij Bernard van Lamoen veelvuldig over de lippen wanneer hij afscheid van je nam. ,,Het ga je goed'', is de betekenis ervan. Houdoe is een typisch Brabantse uitdrukking en het gaf ook direct de afkomst van Bernard aan: Brabant.

En zoals vele Brabanders was ook Bernard een gezelligheidsmens. Hij combineerde dat vaak met zijn pastorale werkzaamheden.

Zo was hij tijdens de jaarlijkse vrijwilligersavonden de gangmaker achter steeds weer nieuwe en door hem geschreven liederen. Daarmee toonde hij zo zijn dankbaarheid voor het vele werk dat de vrijwilligers voor onze parochie verzetten.

Grondlegger

Bernard was ook de grondlegger van deze digitale nieuwsbrief van onze parochie. In november 2007 verscheen de eerste editie. Bernard gaf mij alle ruimte, om de nieuwsbrief (verder) te ontwikkelen.

Foto: © Peter Vrancken

Bernard is gisteren, twee dagen voor zijn verjaardag, overleden. Te vroeg, veel te vroeg.

Bernard heeft in de periode dat hij werkzaam was op Walcheren (1 september 1997 tot en met 31 december 2016) heel veel vrienden gemaakt.

Bijna iedere parochiaan kende hij wel. Zijn brief in oktober jl., waarin hij melding maakte van zijn ongeneeslijke ziekte, deed velen enorm schrikken.

De manier waarop hij de situatie beschreef, was kenmerkend voor Bernard. Hij oogstte er veel lof voor.

Foto: © Peter Vrancken

Iedereen, binnen en buiten onze parochie, zal Bernard enorm gaan missen. We blijven hem in onze gebeden herdenken. We wensen zijn echtgenote Arminda en zijn beide kinderen Joël en Daniële heel veel sterkte toe bij het dragen van dit enorme verlies.

Peter Vrancken, eindredacteur

Het is beter ooit iets moois te moeten verliezen dan het nooit gehad te hebben!

De eerste kennismaking met Bernard

In *De Drieband*, het toenmalige parochieblad, werd Bernard in september 1997 voorgesteld als de nieuwe pastoraal werker. Fia Vermeule dook voor ons in het parochie-archief en vond een overdruk van dat artikel. We publiceren hieronder een deel ervan.

ALGEMEEN

EEN NIEUW GEZICHT

Wie bent u?
Boven de tafel waaraan ik dit stukje zit te schrijven hangt nog geen vaste lamp. En het was even zoeken naar een schrijfblok - welke doos ook alweer?
Thuis, en tegelijk op den vreemde. Verhuisd van Eindhoven naar Middelburg. Schrijven met de hand. Mijn computer, die al mijn teksten verwerkt, houdt een zomerse winterslaap. Ergens in een van die geduldig wachtende dozen. Schrijven aan volstrekt onbekenden (want: Wie bent ú eigenlijk?)

Mijn naam is Bernard van Lamoen en ik ben 38 jaar oud. Dat is de meest gebruikelijke manier om op bovenstaande vraag te antwoorden. De laatste elf jaar was ik werkzaam in het bisdom 's-Hertogenbosch. Als districtscatecheet ondersteunde ik leerkrachten van katholieke basisscholen bij het verzorgen van godsdienstonderwijs. Een leuke, afwisselende baan. Samen met mensen van allerlei slag zoeken naar de betekenis van de christelijke traditie voor ons mensen van vandaag.
Maar verandering van spijs doet eten. En na zo'n lange tijd wilde ik mijn geloof en mijn vaardigheden graag in een ander verband verder ontwikkelen. Werken voor en met mensen van allerlei leeftijd en opvatting in een parochie. Van districtscatecheet naar pastoraal werker. Breda bleek een gastvrij bisdom. Na enkele voorbereidende gesprekken met zijn medewerkers zei de bisschop: "Je kunt bij ons beginnen". En het klikte meteen in de eerste ontmoetingen op Walcheren: "Daar helemaal aan zee, willen ze met me in zee".
En zo wordt het echt een nieuw begin in alle opzichten. Een nieuwe woonomgeving voor ons gezin. Een nieuwe school voor onze twee kinderen. En voor mij een nieuwe baan én een nieuwe functie.
"Je kunt bij ons beginnen".
Nou, dat doe ik dan op 1 september.
En toch, het wordt alleen wat als ú ook wilt beginnen met mij. Samen kerk. Zullen we het er dan maar op wagen?
Op hoop van zegen!
Bert van Lamoen.

PRESENTATIE PASTORALE WERKER

Het nieuwe seizoen begint in ieder geval met het goede nieuws, dat het pastoresteam per 1 september 1997 uitgebreid is met de pastorale werker BERNARD VAN LAMOEN. U leest elders in De Drieband meer over hem zelf.

Natuurlijk wordt hij door de deken, de heer J.C.A.M. Aarts, in alle vier de parochies op Walcheren gepresenteerd in de viering van het weekend. Achtereenvolgens zal deze presentatie als volgt plaatsvinden:

- op zondag 7 september om 10u00 in de HH Petrus en Pauluskerk te Middelburg
- op zondag 7 september om 11u15 in Open Hof voor de Emmanuëlparochie
- op zaterdag 13 september om 19u00 in de Lieve Vrouwekerk te Vlissingen
- op zondag 14 september om 10u00 in de Martinuskerk te Souburg.

Zo maar wat herinneringen aan Bernard van Lamoen

De jaarlijkse pelgrimstocht naar de chrismaviering

Het was een jaarlijks terugkerend gebruik: parochianen die wandelend naar de Chrismamis gingen. Bernard van Lamoen zette de wandeltochten uit, waarbij hij de routes zodanig plande, dat er onderweg ook ruimte was voor stilte, gebed, inspiratie en natuurlijk ook een kopje koffie of thee en een hapje.

Bernard maakte, voor de deelnemende pelgrims, ieder jaar een Pelgrimsboekje. In 2008 stond daarin de volgende pelgrimszegen:

God voor mij,
God achter mij,
God op de weg
waarop ik op adem kom.
God boven mij,
God onder mij.
God overal waar ik ga,
God in de hoogte,
in de schaduw, in het licht.
God draagt mij in zijn arm
en komt mij te hulp.
Amen

In 2011 was Bernard, na een herseninfarct, niet in staat deel te nemen aan de traditionele pelgrimstocht naar de Chrismaviering. Hij schreef er het volgende over:

,,Voor mij is de tocht een hoogtepunt in het jaar, maar als pastor ook inspanning en niet alleen ontspanning. Ik wil graag met veel mensen praten en zorgen dat de gebedsmomenten goed gaan. Ginds ontmoet ik mensen van het bisdom en collega's... aan het eind ben ik altijd compleet afgedraaid ('moe maar voldaan') en dat kan ik dit jaar niet.

Met pijn in het hart laat ik dus weten dat ik niet mee kan. Helemaal niet kom, dus: de ochtend is te vroeg en de avond te druk. Jammer - ik had speciaal nieuwe loopschoenen gekocht bij de ANWB-shop!''

Na aankomst in de parochiekerk waar de Chrismamis werd gehouden, werden de Zeeuwse pelgrims ieder jaar weer hartelijk welkom geheten door onze bisschop. En kregen de pelgrims ook een gereserveerde plaats in de kerk, want Bernard dacht overal aan!

Lees verder op de volgende pagina →

Pelgrimstocht 2010, Bernard van Lamoen met Jeanine Heezemans. Foto: © Jeannette Vrancken

Ontmoeting met bisschop Liesen in 2012. Foto: © Jeannette Vrancken

Gangmaker tijdens vrijwilligersavonden

Naar goed gebruik organiseren de pastores van de H. Maria Parochie Walcheren in Vlissingen nagenoeg ieder jaar een vrijwilligersvond.

Om tijdens een hapje, een drankje en veel gezelligheid de vele kerkvrijwilligers te bedanken voor hun enorme en tomeloze inzet. Vast onderdeel vormde altijd een muzikaal bedankje op tekst van Bernard van Lamoen, ieder jaar uitgevoerd door het onvolprezen *Voicemailtrio*.

Muzikaal bedankje van het Voicemailtrio voor de vrijwilligers in 2010, het jaar waarin de H. Maria Parochie Walcheren ontstond. Op de wijs van 'mijn opa, mijn opa' luidde het couplet:

We zijn tot Mariaparochie
gefuséerd met Middelburg,dat is modern!
Wij zijn de Mariaparochie,
maar hóuden onze Vlissingse kern!
Want de parochie is waar ik thuis ben
hier, waar ik leef en geloof
ja, de parochie is waar ik jou ken,
wáar ik naar God zoek,
bén met de ander,
én steeds mijn inzet beloof
in de paroooochieieie

Geliefd in de zorgcentra

In de zorgcentra binnen onze parochie (Sint Willibrord in Middelburg, Ter Reede in Vlissingen) was Bernard een geliefde pastor voor de ouderen. Hij ging regelmatig voor in de vieringen in beide centra, waar hij zowel voor als na de vieringen alle tijd nam om met de bewoners te praten.

De kerstviering van 2008 in Zorgcentrum Ter Reede was een unieke, voor iedereen: voor de werkgroepleden, de bewoners, gasten van buiten en vooral ook voor Bernard van Lamoen.

In de kerststal onder het altaar (zie foto) lag dat jaar een levende baby, toen iets meer dan maanden weken oud. Het maakte veel indruk.

Diezelfde baby zou jaren later (2015) als zesjarige in de Lange Jan van Middelburg de Zeeuwse preses van de PKN, dominee Karin van den Broeke, helpen met het luiden van de klokken bij de start van de actie Kerkbalans.

Foto: © Jeannette Vrancken

Herseninfarct

In oktober 2010 werd Bernard van Lamoen getroffen door een herseninfarct. Het genezingsproces vergde veel tijd, teveel tijd naar de zin van Bernard. Maar zelfs hij moest erkennen, dat het genezingsproces de voorkeur had boven een snelle terugkeer naar de werkplek. Ook dat was Bernard.

Affiche afscheid Bernard van Lamoen

Kort voor zijn afscheid van de H. Maria Parochie Walcheren en de Pater Damiaanparochie werd hij nogmaals getroffen door een herseninfarct, ditmaal gelukkig van lichtere aard.

Zorgen had Bernard er wel om, ,,want'', vertelde hij toen in kleine kring, ,,het afscheid was al georganiseerd''. De afscheidsbijeenkomst in de H.H. Petrus- en Pauluskerk in Middelburg kon echter toch doorgaan.

Bij zijn afscheid van Zeeland in gesprek met Lea Izeboud. *Foto: © Peter Vrancken*

Een heilzame onderbreking

Interview in de serie *Graven naar geloof* met pastor Bernard van Lamoen

naar aanleiding van het aanvaarden van een nieuwe baan in Roosendaal

Tekst: Wiel Hacking Redactionele bewerking: Peter Vrancken

Als ik mij Bernard van Lamoen voor ogen haal, dan zie ik hem vrijwel altijd gekleed in allerlei tinten bruin, paars, soms roodachtig. Warme kleuren. Een warme mens ook, die graag ruimte maakt voor anderen, die hen met oprechte en vriendelijke belangstelling benadert. Zo laat hij zich ook kennen in dit gesprek, waarin ik hem vraag hoe hij terug kijkt op negentien jaar werken in Zeeland.

Samen ontdekken

,,Ik heb veel geleerd in deze periode. Niet alleen van het werken in het pastoraat, maar ook van het gegeven dat ik twee keer ben uitgevallen door herseninfarcten. Het is een boeiende baan, waarin voortdurend van alles verandert. Parochies fuseren, collega's gaan en komen, steeds andere mensen die je ontmoet. Ik heb geleerd te ontdekken waar het in ons katholieke geloof om draait en hoe we daar - vooral in de liturgie - uitdrukking aan geven. Het samen vieren is een betekenisvol en samenhangend geheel, waarin de voorgegeven traditie telkens een plaats krijgt in de actualiteit.

Leerzaam waren ook de vele gesprekken met parochianen over hoe zij in hun leven iets van God ervaren. Bij die gesprekken ben ik luisterend en lerend (dus niet belerend) aanwezig. Samen ontdekken we dan iets van Gods aanwezigheid in ons bestaan. Dat is voor mijzelf ook een heel verrijkende ervaring. En tegelijk merk ik, dat het werk in dit opzicht ook veel van je vraagt. Je ben voortdurend aanspreekbaar. Je verantwoordelijkheid voor het samen geloven kun je niet maar een *beetje* waarmaken. Je zit in een spinnenweb: als *een* draadje beweegt, dan beweegt het hele web.

Je moet dus maatregelen nemen om je jezelf te beschermen, dat wil zeggen om de kwaliteit van je werk op peil te houden. Dat heb ik dus geleerd van twee herseninfarcten. Ik ben me ervan bewust geworden hoe belangrijk - en hoe moeilijk - het is om dit stukje goed te verzorgen. Stil worden en stil zijn is heel moeilijk, zeker in de huidige tijd, maar het is wel de kern van ons werk. Je komt God ook tegen in het actief zijn, maar dit is vluchtiger en fragmentarischer dan in het stil zijn. Stil worden is een heilzame onderbreking van het gejaagd zijn. Je moet - net als in een goede relatie - ook ‘programmaloos’ samen op de bank kunnen zitten. Dat geldt ook voor je relatie met God.
Als je vraagt wat deze jaren mij gebracht hebben, dan is het misschien vooral de ontdekking van wat ik in mijn mars heb. Een nieuwe ervaring voor mij was bijvoorbeeld het verzorgen van uitvaarten. Dat kun je niet maar even uit de losse pols doen, dat is 100% focussen. Je bent heel nauwgezet bezig met kijken, luisteren, ontdekken wat voor deze mensen belangrijk is, wie hebben ze verloren, wat betekent dit voor hen, wat zegt dit over het menselijk leven? Dat is erg omvattend en intensief.

Hier komt het *pastorale* aspect van het werk tot uitdrukking: hier gaat het om hun zingeving en hun omgang met God, ook als ‘God’ niet precies ter sprake komt. Vaak is hij verborgen aanwezig, maar dat wil ik samen met hen ontdekken. En dan weet ik ook welke schriftlezing ik moet kiezen. Wat ik hoor geef ik terug in het licht van het geloof. Dat is een creatief proces, dat om pastorale deskundigheid vraagt.
Daarom ben ik blij dat ik de tweejarige opleiding voor kerkelijk opbouwwerk kon volgen. Studie is belangrijk om verdieping in de kwaliteit van je werk aan te brengen. Het is investeren in de toekomst. Tegenwoordig is alles wat we bedenken en doen veelal gericht op de korte termijn. Het is juist belangrijk om vanuit de kerk precies daaraan tegengas te geven. *Wij* moeten zogezegd een alternatief voorleven. Maar ik besef hoe moeilijk dat is, want ook wij maken deel uit van deze tijd.

Ik heb veel geleerd van en ook persoonlijk veel gehad aan het proces om te komen tot samenwerking van de H. Maria- en de Damiaanparochie. Daar kijk ik met tevredenheid op terug.

Er is hard gewerkt door de projectgroep, maar we hebben ons niet laten opjagen. Daardoor zijn we met alle betrokkenen goed in gesprek gebleven, hebben de ‘de boel bij elkaar’ kunnen houden. Dat beschouw ik wel als een wapenfeit. Het besef dat we als parochiekernen elkaar nodig hebben is gegroeid. Het fundament daarvoor is gelegd in de projectgroep.

Stabiliteit

Ik ben onder de indruk van de volhardende aanwezigheid van vele, vele vrijwilligers. Hun trouw is ontroerend, als je het plaatst in het perspectief van de feitelijke krimp. Zij zorgen toch maar dat de dingen op orde zijn: het gemaaide gras, de bloemen in de kerk, de boekjes die iedere week klaar liggen, de Adventskrans, het bezoeken van de zieken.

Al die vrijwilligers zorgen voor stabiliteit. Ik vertrek nu, maar zij gaan *door*. En dus gaat *het* door. Met *het* bedoel ik het geloof, de openheid naar de komst van de Heer, het verlangen om de ruimte open te houden die voor de wereld nutteloos is, maar die de mogelijkheid schept dat God tot ons kan komen. Dat is de heilzame onderbreking van wat in de wereld allemaal ‘moet’.

Ik kan dankbaar afscheid nemen voor alles wat mensen mij hebben toevertrouwd in die jaren. Dat vertrouwen is fundamenteel. Je kunt immers alleen pastor zijn als mensen je toestaan die rol in hun leven te spelen. Want de parochianen *maken* de pastor.’’

Gebeden

Vandaag is in de kerken van de H. Maria Parochie Walcheren, de H. Pater Damiaanparochie en de Sint Norbertusparochie voor Bernard van Lamoen gebeden. Dat gebeurde ook tijdens de eucharistieviering uit de Laurentius-kathedraal in Breda die door de KRO werd uitgezonden op NPO 2 en waarin bisschop mgr. Jan Liesen hoofdcelebrant was.